

Vítězstvo Srdca

V KRÍŽI JE SPÁSA

Rodina Panny Márie

2017 (II) / č. 115

*„Ježiš je tam na kríži, aby zotrval s vinníkmi:
skrze túto blízkosť im ponúka spásu.
... a tak sa kajúci hriešnik stáva svedkom milosti.“*

Pápež František 28. septembra 2016
počas generálnej audiencie

Znamenie, nášho vykúpenia

*Kríž bol od počiatku znamením protirečenia.
Pán Ježiš zomrel na Golgote ako zločinec medzi dvoma lotrami.
Ako k tomu prišlo, že sa tento drevený kríž stal centrálnym symbolom
kresťanskej viery, keď je to ‚stĺp hanby‘ a ešte aj dnes vyvoláva u inovercov
a neveriacich pohoršenie až natolko, že žiadajú
odstránenie tohto symbolu z verejných miest?
Prečo sa dokonca aj pred jednoduchým krížom dávajú na útek démoni?*

*S*vätý Pavol v Prvom liste Korinťanom píše: „*My však ohlasujeme ukrižovaného Krista, pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo, ale pre povolaných, tak Židov ako Grékov, Krista – Božiu moc a Božiu múdrosť*“ (1Kor 1, 23-24). Tým, že sa ukrižovaný Pán Ježiš ako Zmŕtvychvstalý zjavil Petrovi a apoštolom, ženám, viac ako 500 bratom naraz a nakoniec aj sv. Pavlovi, dokázal, že je skutočne Bohom. Pán Ježiš žije, to znamená, že všetky následky hriechu, ba dokonca aj smrť, premenil silou božskej lásky na zmŕtvychvstanie. To je radostná zvesť kríža. Od Ježišovho zmŕtvychvstania je v našom utrpení ukrytá božská, premieňajúca sila, keď naše utrpenie zjednotíme s utrpením Pána Ježiša. Vtedy utrpenie pozdvihuje človeka z pozemskej tmy do nadprirodzeného svetla. Kto prijme svoj kríž, nebude zavalený jeho bremenom.

Preto mohol svätý farár z Arsu povedať: „*Nie ty nesieš kríž, ale kríž nesie teba.*“ Až ten, kto pochopil tajomstvo kríža, môže obsiahnuť hĺbku kresťanského šťastia. Kľúč k tejto radosti nám opisuje Ján Vianney slovami: „*Hovoríte, že je ťažké trpieť. Ó, nie, nie je to ťažké, kríž je plný sladkej útechy a svätej blaženosti. **Potrebné je len milovať, keď trpíme...** Ja som to zakúšal počas mnohých rokov. Bol som zradený, prenasledovaný, šikanovaný. Ó, veruže som mal kríže! Mal som ich priam viac, ako som ich vládol uniesť. Potom som začal intenzívne prosiť o lásku ku krížom a cítil som sa šťastný; a ako šťastný! Povedal som si: skutočne existuje len jedno šťastie, a tým je kríž! Netreba sa pýtať, odkiaľ prichádzajú kríže. Veď všetky prichádzajú od Boha. Vždy je to On, kto nám v nich ponúka prostriedky, ako mu preukazovať našu lásku!*“

Nekonečné zástupy ľudí opúšťali Ars s tým, že kríž videli v úplne novom svetle, kríž prežiarený svätým veľkonočným leskom.

*A*no, kríž je tým najsilnejším prejavom Božej lásky k nám. Na Kvetnú nedeľu v roku 2003 pri odovzdávaní kríža na svetových dňoch mládeže svätý pápež Ján Pavol II. povzbudil mladých týmito slovami: „*Prosím vás, pozerajte sa na kríž! Podíďte k nemu celkom blízko, aby ste mohli spoznať, akou úžasnou láskou nás Pán miloval, a vo svojich srdciach sa s radosťou odovzdajte jeho pôsobeniu.*“

Kresťanské chápanie veľkonočného tajomstva vyjadruje, že kríž v sebe ukrýva moc, moc vykúpenia. O tom hovorí Pán Ježiš apoštolom pred svojím odchodom: „*Teraz bude knieža tohto sveta vyhodené von. A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe*“ (Jn 12, 31-32).

Moc satana bola porazená Pánovým utrpením z lásky. Preto sa udeľuje požehnanie v znamení kríža a v znamení kríža prijímame rozhrášenie. Veď neexistuje bezpečnejšie miesto ako miesto pod krížom – kríž je jedinou pravou ochranou pred zlým. Skrze Pána Ježiša sa kríž stal pre nás prameňom spásy, nekonečne vzácnym a životodarným.

„V tomto znamení zvíťazíš“

*V*ďaka Kristovmu krížu sa v čase vlády rímskych cisárov po 250 rokoch konečne skončilo prenasledovanie kresťanov. Ako k tomu došlo? Keď Konštantín začiatkom roka 312 tiahol so svojimi 40 000 vojakmi cez Alpy do Talianska, aby odňal vládu nad Rómom svojmu nepriateľovi, rímskemu cisárovi Maxentiovi, ocitol sa zoči-voči trojnásobnej presile. Podľa vtedajšieho zvyku uveril veštbe pohanských kňazov, ktorí mu predpovedali porážku. Mladý vojvodca – v tom čase sa ešte klaňal „neporaziteľnému bohu slnka“ Apolónovi – sa vo svojej núdzi po prvýkrát obrátil na Boha kresťanov. V jednej vízii sa mu ukázal na nebi žiariaci kríž, pod ktorým stálo: „*V tomto znamení zvíťazíš.*“

Tento zážitok zapôsobil na Konštantína tak mocne, že na všetky vojenské štandardy a zástavy légii nechal pripevniť znamenie Ježiša Krista. Vojakov naplnila nová odvaha a kresťania vo vojsku „nakazili“ svojou dôverou aj pohanských spoločníkov.

A skutočne sa udialo čosi neveriteľné, ba priam nemožné: 28. októbra 312 Konštantín pri Milvijskom moste v Ríme porazil nepriateľské vojsko cisára Maxentia, ktorý ho chcel na poškodený most prilákať lšťou. Z vďačnosti za víťazstvo vydal nový cisár vo februári 313 Milánsky edikt, v ktorom vyhlasuje:

Nikto už nesmie byť prenasledovaný pre svoje náboženstvo. Ukrižovanie ako trest bolo zákonom zakázané a znak kríža bol umiestnený na mnohých predmetoch, ako aj na korune cisára a na korune jeho cisárskej matky Heleny. Následne sa v Rímskej ríši stalo kresťanstvo štátnym náboženstvom.

Nájdienie kríža

Nielen cisár Konštantín sa veľmi zaujímal o historické drevo Kristovho kríža. Hlavne jeho matka svätá Helena, ktorá sa obrátila na kresťanskú vieru a v roku 312 ako 63-ročná prijala sviatosť krstu, si veľmi priala navštíviť sväté miesta kresťanstva a postarať sa o to, aby sa zachovali. Jej snom bolo putovať do Svätej zeme a nájsť tam Kristov kríž. V roku 325 mohol Konštantín Veľký, ktorý bol už pár mesiacov nesporným samovládcom, splniť svojej matke toto pranie.

S obrovským sprievodom sa vyše 70-ročná Helena vybrala do Jeruzalema, kde nadviazala kontakt s biskupom Makariom. Nariadila zbúrať chrám bohyně Venuše, ktorý nechal na Golgote postaviť imperátor Hadrián, aby mohla na tomto mieste hľadať Ježišov kríž. *„Helena ... vyšla na Golgotu, nechala odkopať zem, odniesť pôdu a narazila na tri cez seba skrížené drevá umučenia, ktoré boli pokryté rozvalinami,“* povedal svätý Ambróz pri pohrebe cisára Theodosia v roku 395. Tradícia Chrámu Božieho hrobu hovorí, že tri kríže spolu s klincami a s tabuľkou s nápisom sa našli v starej cisterne asi 30 metrov východne od vrchu Golgoty.

Tabuľka s viacjazyčným nápisom „Ježiš Nazaretský, kráľ židovský“ a klince dosť jasne naznačovali, že jeden z troch krížov musel patriť Kristovi. Pre nadobudnutie istoty, na ktorom z nich Pán Ježiš ukončil svoju misiu na zemi, žiadali od Boha znamenie. Rufinus z Aquileie píše:

„Stalo sa, že v Jeruzaleme istá vysokopostavená miestna žena následkom ťažkej choroby ležala napoly mŕtva. V tomto čase bol biskupom tejto kresťanskej obce Makarius. Keď videl cisárovnú i všetkých prítomných rovnako nerozhodných, povedal: ‚Prineste sem všetky kríže, ktoré sa našli. Boh nám zjaví, ktorý kríž niesol.‘ ... Keď na ťažko chorú ženu položili tretie drevo kríža, tá otvorila oči a postavila sa ... a začala chváliť Pánovu moc.“

Dňa 14. septembra 335, deň po posviacke baziliky, ktorú medzičasom postavili nad Ježišovým hrobom, bolo v novom chráme po prvýkrát drevo kríža „pozdvihnuté“ k verejnej úcte.

Santa Croce in Gerusalemme

Po návrate zo Svätej zeme nechala cisárovná Helena prerobiť na kaplnku jednu časť paláca Sessorium v Ríme, aby si tam veriaci mohli uctievať relikvie, ktoré priniesla z Jeruzalema. Zároveň nariadila priniesť zem z Golgoty a rozsypať ju pod kaplnku, aby sa aj v Ríme mohli kresťania modliť na svätej pôde. Po smrti cisárovnej daroval Konštantín palác Sessorium rímskemu biskupovi, ktorý rezidenciu prerobil na baziliku k úcte Svätého kríža – Santa Croce in Gerusalemme. Kaplnka relikvií Svätého kríža dodnes ukrýva niekoľko vzácných pamiatok: tri kúsky Svätého kríža, dva trne z trňovej koruny, jeden kliniec a kúsok z trojjazyčnej tabule s nápisom „Ježiš Nazaretský, kráľ židovský“.

Najväčšia relikvia Svätého kríža sa nachádza v kláštore San Toribio de Liébana v Španielsku neďaleko Garabandalu. Sv. Turibius z Astorga, ktorý ako mních mal v 5. storočí v Jeruzalemeza úlohu strážiť túto vzácnu relikviu, ju pri vpáde Peržanov priniesol do Španielska, aby túto vzácnosť uchránil pred zneuctením.

Keď v roku 754 chceli moslimskí Saracéni dobyť Španielsko, kráľ preniesol vzácnu relikviu Svätého kríža do bezpečia v kláštore v horách. Odvtedy si ju tam uctieva množstvo pútnikov; chorí tam nachádzajú útechu a uzdravenie, dokonca posadnutí oslobodenie. V spodnej časti relikviára sa nachádza štvorhranný otvor bez skla. Cez tento otvor sa možno priamo dotknúť dreva kríža a uctiť si ho bozkom.

Pod ochranou kríža

Už v Starom zákone nachádzame nádherný obraz, ktorý poukazuje na zachraňujúcu skutočnosť kríža: Keď Izraeliti na púšti rebelovali proti Bohu a postihlo ich nešťastie v podobe jedovatých hadov, Pán vypočul ich ľútostivé volanie o pomoc a prikázal Mojžišovi, aby zhotovil medeného hada a vyvesil ho na žrd. V Písme čítame: „A keď niekoho hady uhryzli a on pozrel na medeného hada, ostal nažive“ (Nm 21, 9).

Sám Ježiš sa neskôr identifikoval s týmto „zachraňujúcim“ hadom: „A ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto verí, mal v ňom večný život“ (Jn 3, 14-15).

To, že skutočne stačí s ľútosťou a dôverou pohliadnuť na Ukrižovaného, nám ukazuje kajúci lotor na kríži. Všetko očakával od Vykupiteľa: „Ježišu, spomeň si na mňa...“ (Lk 23, 42). A ešte v ten istý deň mohol byť s ním v raji.

V priebehu dejín Cirkvi sa často vyskytli situácie, keď bolo potrebné brániť vieru zjednotenými silami a s Božou pomocou. Predovšetkým kresťanské národy Západu veľmi skoro zakúsili, ako prenikajúce pohanské kmene ohrozovali nielen krajinu a jej obyvateľov, ale aj spoločné kresťanské dedičstvo. Pre naše 21. storočie to platí viac ako kedykoľvek predtým. Veď na mnohých miestach v Európe „dobrovoľne“ miznú kríže z verejného života a dobyvační islamskí extrémisti sa vo svojich propagačných materiáloch vyhrážajú priamym zameraním na Rím ako na srdce kresťanstva: „Dobijeme váš Rím, zničíme vaše kríže a zotročíme vaše ženy.“ Nech je niekoľko príkladov pre nás povzbudením, aby sme sa poučili z dejín a dôverovali v nezlomnú moc vykúpenia v znamení kríža.

V 10. storočí boli veľké časti strednej Európy viac ako 50 rokov ohrozované pohanským kočovným národom starých Maďarov. V roku 955 prepadla ich krutá armáda Bavorsko a Švábsko. Vďaka svätému Ulrichovi dokázalo mesto Augsburg odolávať náporu Maďarov, až kým nedorazili kráľovské jednotky Ota I. Svätý biskup Augsburgu vyzval k modlitbe predovšetkým deti a obrancov mesta neúnavne povzbudzoval k vytrvalosti. On sám prešiel na koni bez zranenia cez hustú spršku nepriateľských šípov: bez panciera a štítu, oblečený iba do svojho biskupského ornátu s náprsným krížom – pektorálom, obsahujúcim vzácnu relikviu Svätého kríža, ktorú mu iba rok predtým daroval Svätý Otec v Ríme. Tento preslávnený biskupský kríž, ktorý je dodnes zachovaný, mal Ulrich na sebe aj vtedy, keď pred známou bitkou pri rieke Lech proti prevahe Maďarov slávil svätú omšu, na ktorej sa zúčastnil aj kráľ Oto a jeho vojvodcovia. Na úpenlivú prosbu a modlitby sv. Ulricha utrpeli pohanskí Maďari nielen zničujúcu porážku, ktorá urobila koniec ich útočným nájazdom, ale čoskoro nato prijali aj Maďari krst a sami sa stali súčasťou kresťanskej rodiny národov.

V pohnutých časoch krížových výprav sa, žiaľ, v mene kríža vykonalo veľa bezprávia. Treba však dodať aj to, že ako veriaci kresťania nemôžeme nikdy zabúdať na to, čo znamená, že sa Boh chcel

pre nás stať človekom v Palestíne, že práve tam žil a v Jeruzaleme nás vykúpil svojou smrťou. Láska nás pohýna k tomu, aby sme mali v úcte sväté miesta Ježišovho umučenia a zmŕtvychvstania, aby sme ich udržiavali a aj bránili.

Podobne to platí pre kresťanský Západ, ktorý bol vykúpený Kristovou krvou a krvou mnohých mučeníkov. Aj tu sa muselo kresťanstvo brániť, a to predovšetkým potom, ako Osmanská ríša v roku 1453 dobyla kresťanské cisárske mesto Konštantínopol a opakovane podnikala pokusy o rozšírenie svojho územia na západ a snažila sa o podriadenie Európy islamu.

 znamení tureckého polmesiaca ohrozovala Európu v roku 1571 osmanská flotila, ktorá bola v Stredozemnom mori považovaná za neporaziteľnú a na čele ktorej stál hlavný veliteľ Ali Paša. Dobytie Cypru bolo pre svätého pápeža ruženca Pia V. alarmujúcim signálom k činu. V úzkostlivej starosti o kresťanský Západ zjednotil rozhádané kresťanské mocnosti v Stredomorí do tzv. Svätej ligy, ktorá sa mala postaviť proti tureckej námornej sile. Celé kresťanstvo vyzýval k naliehavej modlitbe ruženca a v kláštoroch nariadil 24-hodinovú eucharistickú poklonu.

 nedelu ráno 7. októbra sa začala veľká *námorná bitka pri Lepante*. Pred začiatkom boli na všetkých 211 kresťanských lodiach vztýčené kríže a 30 000 vojakov spolu s námorníkmi nasledovalo príklad svojho mladého španielskeho hlavného veliteľa Juana de Austria, ktorý si pokľakol pred krížom na svojej admirálskej lodi La Real a so zopätými rukami prosil Boha a Pannu Máriu o pomoc. Svätá liga zvíťazila nad početnejšou osmanskou armádou. Ako výraz vďaka za mocný zásah Panny Márie v tomto boji vyhlásil pápež Pius V. 7. október za sviatok Panny Márie Víťaznej. Jeho nástupca pápež Gregor XIII. neskôr túto liturgickú spomienku premenoval na sviatok Ružencovej Panny Márie, ktorý nám pripomína vtedajšiu záchranu Európy.

Na mesto Viedeň ako na bránu do západnej Európy sa Osmanská ríša zamerala viackrát. V roku 1683 siahol veľvezír Kara Mustafa znova po „zlatom jablku“, ako Turci nazývali Viedeň. S obrovskou armádou obliehal mesto takmer dva mesiace, kým Viedenčania, ktorých bolo trikrát menej, statočne odolávali a čakali na príchod oslobodzovacej armády. V tomto najkrajnejšom nebezpečenstve sa preukázal blahoslavený kapucín a kazateľ Marco d'Aviano ako „ochranca a záchranca kresťanstva“. Nielenže stál vo Viedni po boku cisára Leopolda I. ako odhodlaný poradca a svedník, ale v úlohe pápežského legáta sa mu podarilo zjednotiť kresťanských vojvodcov pod velením poľského kráľa Jána Sobieskeho. Ako strhujúci kazateľ viedol vojská k ľútosti nad hriechmi, ktoré – ako P. Marco zdôrazňoval – boli skutočnou príčinou vojny. Vzbudil v nich nadšenú dôveru v Božiu pomoc. Pri svätej omši na sviatok Narodenia Panny Márie v stane veliteľa Sobieskeho Marco vrúcne prosil Pannu Máriu o pomoc a vojakom odporučil bojový pokrik „Ježiš, Mária! Ježiš, Mária!“ Počas *bitky pri Kahlenbergu* 12. septembra stál kapucín na vrchu Kahlenberg, dával požehnanie s vysoko zdvihnutým krížom a nahlas sa modlil: „*Ecce crucem Domini, fugite partes adversae – Hľa, kríž Pána, utekajte nepriateľské mocnosti!*“ Vďaka útoku poľského jazdeckého oddielu z vrchu Kahlenberg sa nakoniec Turci v panike dali na útek a boli porazení. Na pamiatku opätovnej záchrany Západu na príhovor Panny Márie ustanovil pápež Inocent XI. spomienku Najsvätejšieho mena Panny Márie na 12. septembra.

 päťovne sa ukázalo, že na pozadí týchto veľkých bitiek zúri predovšetkým duchovný boj. Sú to démoni, ktorí aroganciou zaslepujú nepriateľov kresťanstva, podnecujú v nich dobyvačné chůtky a dodávajú im odvahu riskovať aj vlastné životy. Ale keď sú títo démoni odzbrojení modlitbou, odpustením a prijímaním sviatostí a sú prinútení ujsť, vtedy sa aj odvaha útočníkov rúca ako

domček z karát a v ich radoch prepukne panika a zmätok. S krížom Krista, ktorý nesieme viac v srdci ako v rukách, môžeme my „obyčajní ľudia“ rovnako ako vplyvní štátnici spolupracovať na tom, aby sa v dejinách mohla prejaviť Božia moc a sila príhovoru Panny Márie.

Aj dnes ešte existujú vládni predstavitelia, ktorí majú odvahu zveriť svoj národ a svoju krajinu pod ochranu pravého Kráľa, ktorý zvíťazil na kríži. Na sviatok Krista Kráľa v roku 2016 bol v Poľsku počas svätej omše vo Svätyni Božieho milosrdenstva v krakovskej štvrti Lagievniky Kristus introvizovaný ako Kráľ Poľska v prítomnosti prezidenta Andrzeja Dudu, ministra spravodlivosti a iných zástupcov vlády. V tomto napätom čase, nachádzajúc sa v bezprostrednej blízkosti nepokojnej Ukrajiny a Pobaltia, im záležalo na tom, aby takýmto spôsobom vyjadrili „*celonárodné uznanie Kristovho kráľovstva a podvolenie sa jeho božskej vôli*“ a aby ho tiež prosili o jeho mimoriadnu ochranu.

Bitka pri Lepante bola väčšia námorná bitka v dejinách. Naliehavá modlitba kresťanov mala za následok nielen zjednotenie a posilnenie kresťanského vojska a jeho vedenia v boji, ale aj rozštiepenie a rozkol v nepriateľskom tábore. Uvádza sa, že ešte v predvečer bitky sa veliteľ Ali Paša pohádal so svojím spojencom, niekdajším pirátom Uluç Alim, ktorý Ali Pašovi dôrazne radil, aby sa kresťanskou flotilou nenechal vylákať zo zátoky na otvorené more. Podobná situácia nastala aj pri obliehaní Viedne, keď sa vodcovia tureckej armády v záverečnej bitke medzi dvoma frontmi pred mestským opevnením a na Kahlenbergu nevedeli zhodnúť na jednotnej stratégii.

Prebudený k novému životu

*Istý učiteľ duchovného života nám zanechal nasledujúcu radu:
„Nehľad' na vlastné rany, inak upadneš do tmy. Oveľa radšej rozjímaj
o Ježišových ranách a budeš uzdravený.“ Táto skúsenosť spôsobila obrat
v živote pravoslávneho svätého P. Alexeja Mečeva.
On spoznával Pánove rany predovšetkým v trpiacich ľuďoch.*

Veľkou túžbou dobrosrdečného a mierumilovného Alexeja bolo stať sa lekárom, ale jeho matka, ktorá ho dobre poznala, ho opätovne povzbudzovala, aby sa rozhodol pre kňazstvo. A pretože si ju veľmi ctil a vážil, splnil jej pranie a za to, že ju počúvol a stal sa kňazom, jej bol vďačný po celý život. Alexej chcel totiž predovšetkým slúžiť ľuďom, čo je zvlášť úlohou kňazov. Po rokoch v seminári bol vymenovaný za žalmistu v istom kostole. Ako je zvykom medzi pravoslávnyimi seminaristami, ktorí sa nestanú mníchmi, aj Alexej sa ako 25-ročný oženil s Annou Petrovnou Molčanovou a stal sa otcom piatich detí. Veľmi miloval svoju rodinu a s radosťou vykonával svoju diakonskú službu. Vo veku 34 rokov bol vysvätený za kňaza a prideliili mu malý kostolík v centre Moskvy, do ktorého však takmer nikto nechodil. To bolo pre mladého kňaza plného ideálov veľmi ťažké a bolestivé. Každé ráno slúžil dlhú pravoslávnu liturgiu, no vždy bol na nej účastný iba on sám. Otec Alexej ale veril v silu modlitby a nevzdával sa. Každý deň ponúkal ľuďom možnosť prísť k spovedi a prijať sväté prijímanie a večer ešte raz slúžil svätú liturgiu v kostole, „*aby každý veriaci počul na svoje meniny chválospev k svojmu patrónovi a mohol sa pripojiť k modlitbe.*“ Len zriedkavo, keď sa ozvali zvony, sa niekto celkom nakrátko pozrel do kostola, ale iba málokedy zostal niekto dlhšie, aby sa pomodlil. Trvalo to osem rokov, kým konečne prví ľudia hľadajúci pomoc prijali od otca Alexeja

nielen sviatosti, ale našli u neho aj dobrú radu a pocítili úľavu pri nesení svojich krížov. Postupne sa rozchýrilo, že v Kostole sv. Mikuláša je pastier, ktorý má dar čítať v duši a na jeho modlitby sa dejú dokonca i zázraky. A tak pomaly začali prichádzať alkoholicy, trpiaci a utrpení ľudia a ich počet rástol zo dňa na deň. Otec Alexej sa počas týchto rokov vlastnej osamelosti a utrpenia stal ich pravým a skutočným duchovným otcom.

*M*al iba 43 rokov, keď zomrela jeho milovaná žena a zanechala mu krdel' detí, z ktorých najmenšie malo iba šesť rokov. Hoci bol zvyknutý na utrpenie, bolesť zo straty svojej manželky prekonať nevedel. Upadol do hlbokého smútku, uzavrel sa do svojej izby a už nikoho nechcel vidieť. Boh mu však prišiel na pomoc prostredníctvom iného svätého kňaza, 73-ročného Jána z Kronštadu, už vtedy svetoznámeho pastiera duší a divotvorcu. Keď otec Ján videl otca Alexeja v jeho trápení a sklúčenosti, Bohom osvietený mu poradil: „Zdieľaj svoju bolesť s bolesťou ľudu a tvoja bolesť bude polovičná. Utešuj, žehnaj, modli sa za ľudí a pomáhaj, kolko len môžeš.“ Potom mu otec Ján hovoril o význame modlitby a o tom, aká dôležitá je modlitba predovšetkým pre pastiera. Otec Alexej píše: „Poslúchol som otca Jána a začal som pozeráť na smútok v srdciach ľudí. V utrpení druhých sa utopilo moje vlastné utrpenie. Opäť som nadobudol radosť zo života, radosť utešovať ľudí, darovať im teplo a milovať ich. Od tohto okamihu som sa stal iným človekom. Skutočne som sa prebudil k životu.“

Otec Alexej odvtedy slúžil trpiacemu Pánovi vo všetkých ľuďoch, ktorí ho vyhľadali. Jeho milosrdná, odpúšťajúca láska bola jeho bohatstvom, vďaka ktorému mnohí od neho odchádzali duchovne uzdravení a v srdci s radosťou zo vzkriesenia. Až do smrti v roku 1923 pôsobil tento svätec ako farár v Kostole sv. Mikuláša v Moskve, kde si dnes jeho neporušené telo uctieva nespočetné množstvo pútnikov.

*K*ed' vidíme, že nejaký človek sa má ťažko, vezmeme jeho bremeno na seba, zmiernime jeho záťaž a pomôžeme mu ako len vieme. Kto tak koná a modlí sa, ten sa dokáže celkom zrieknuť svojho ja a zabudnúť na seba. Až keď toto pochopíme, nikdy nezblúdime; nezáleží na tom, kde sa práve nachádzame a koho stretávame.“

Prameň: «Пастырь добрый».
С.В.Фомин. М. «Паломник». 1997.
Preložené z ruštiny: Dobrý pastier,
Život a dielomoskovského starca od S.V. Fomina

„Križ - vrchol Božej lásky“

Božia služobníčka Luisa Piccarreta v priebehu štyridsiatich rokov zaznamenala v tridsiatich šiestich zväzkoch všetko, čo jej bolo ukázané vo vnútorných videniach alebo čo jej Ježiš osobne zjavil. Zvlášť hodnotné sú Hodiny utrpenia nášho Pána Ježiša Krista, v ktorých opísala posledných 24 hodín umučenia Pána a ktoré sú jedinečnou pomocou pri meditácii, aby sme tak mohli byť pri Pánovi Ježišovi a utešovať ho v jeho utrpení. Týmto spôsobom s ním zjednotení môžeme prinášať zmiernu obeť za hriechy sveta.

*K*to je táto jedinečná duša, ktorá sa stala známou aj ako „malá dcéra Božej vôle“? Luisa prišla na svet na Bielu sobotu 23. apríla 1865 v meste Corato v talianskej provincii Bari a podľa vtedajšieho zvyku bola pokrstená ešte v ten istý deň. Hoci bola od prírody veľmi veselým dieťaťom, prejavoval sa u nej sklon k utiahnutosti. Súviselo to s tým, že už od malička mávala hrozné démonické sny, a preto hľadala útočisko v modlitbe. Keď ako 9-ročná prijala prvé sväté prijímanie, Eucharistia sa stala jej vášňou. Vo farskom kostole kľačala pred svätostánkom bez pohnutia celé hodiny a modlila sa. Takýmto spôsobom čerpala odvahu a silu prekonávať strach pred nočnými morami. Keď mala 12 rokov, po prvýkrát počula Ježišov hlas vo svojom vnútri. Zvlášť po svätom prijímaní ju Pán poučoval o láske, kríži, miernosti, poslušnosti a skrytom živote, ako žil on sám vo Svätej rodine v Nazarete. Posmeľoval toto malé dievča, aby vždy znova rozjímal nad jeho utrpením z lásky. Luisa tak mala jeho utrpenie vždy živo pred očami. Celkom ponorená do tohto nadprirodzeného sveta lásky a utrpenia jedného dňa zakúsila, akoby sa nachádzala „v bezhraničnom mori svetla, ktoré ma svojimi ohnivými lúčmi celkom preniklo a zapálilo v láske k Ježišovi, ktorý za mňa tak veľa trpel.“

13-ročná Luisa raz počas práce rozjímal nad utrpením Pána, keď zrazu pocítila pri srdci taký silný tlak a veľkú bolesť, až jej to vyrazilo dych. Lapajúc po vzduchu vyšla na balkón a dolu na ulici sa pred jej očami odohrávala dojímavá scéna. „Videla som dlhý zástup ľudí, ktorí prechádzali popod balkón; vyzval ich k tomu môj najtichší Ježiš, ktorý niesol na pleciach križ a potácal sa zo strany na stranu. Videla som, ako ťažko dýcha a z tváre mu kvapkala krv. Pozdvihol oči, pozrel sa na mňa a u mňa hľadal pomoc!“

*L*uisa sa po tejto vízii s plačom a bolesťou v srdci vrátila späť do izby. „Koľko trpíš, môj milý Ježišu! Keby som ti len mohla nejako pomôcť a oslobodiť ťa od tých zúrivcov alebo keby som aspoň mohla niesť tvoje utrpenia namiesto teba, aby som ti tak čo najviac uľahčila! ... To nie je spravodlivé, že ty musíš z lásky ku mne tak veľmi trpieť a ja hriešnica pre teba netrpím!“ Odteraz v Luise horela túžba priniesť úľavu milovanému Ježišovi a on jej ochotu prijal. Objavili sa u nej fyzické bolesti, ktoré nedokázal diagnostikovať žiaden lekár. Opakovane bola dlhší čas pripútaná na lôžko a nemohla chodiť do školy. Vnútorne pohnutá nežným a láskavým volaním milosti, ako 16-ročná slobodne a vedome prijala svoje povolanie byť zmiernou obeťou. Dala svoje fiat, svoj súhlas ku všetkému, čo žiadal od nej Boh pre spásu duší.

 Od roku 1887 – mala vtedy 22 rokov – až do smrti (krátko pred osemdesiatymi druhými narodeninami) bola táto trpitelka pripútaná na lôžko. Jej utrpenie spočívalo aj v tom, že sa nedokázala hýbať, bola stuhnutá a akoby mŕtva, hoci preukazovala známky života. Keď nedokázal pomôcť žiaden medicínsky prostriedok, na žiadosť rodičov prišiel za ňou páter Cosma Loiodice. Na veľké prekvapenie všetkých prítomných stačilo jedno požehnanie, ktoré páter urobil nad celým jej utrápeným telom, a chorej sa ihneď vrátila jej normálna pohyblivosť. Luisa prežívala každú noc v zmiernom utrpení a ráno bola na svojej posteli úplne stuhnutá, nehybná a skrútená. Iba požehnanie kňaza ju znova zbavilo tohto „smrteľného stuhnutia“ a Luisa mohla začať svoj bežný deň.

 podporou miestneho biskupa dostala dokonca od pápeža Leva XIII. povolenie, aby sa v jej izbe mohla denne sláviť svätá omša. Po prijatí Eucharistie zotrvala dve hodiny v modlitbách a ďakovala Bohu. Okolo ôsmej začínala so svojou prácou; paličkovaním si zabezpečovala skromný príjem. Jej rodná sestra sa o ňu starala a často za ňou chodievali dievčatá z mesta na vyučovanie náboženstva. Boh chcel v Luisinom živote poukázať na to, že Eucharistia je skutočný pokrm, keďže Luisa viac ako 60 rokov žila bez prijatia akejkoľvek potravy či tekutín; žila iba zo svätej Eucharistie. Jej zmierne utrpenie ostalo pred vonkajším svetom takmer celkom skryté, ale predsa sa vie, že Ukrižovaný jej daroval svoje rany, ktoré na jej pranie ostali neviditeľné.

Od tej chvíle Luisa, podobne ako blahoslavená Anna Katarína Emmerichová alebo Terézia Neumannová, trpela umučenie Pána. Aj napriek tomu, že sa pri jej posteli udiali zázraky, dokonca aj vzkriesenie jedného dieťaťa, zostala Luisa pomerne neznáma, pretože jej život nebol pre svet zaujímavý. Keď v roku 1899 z poslušnosti voči svojmu spovedníkovi začala zapisovať vlastné mystické skúsenosti, vzniklo dielo Kráľovstvo Božej vôle, v ktorom opisuje, ako sa človek môže navrátiť k pôvodnej milosti povolania Božieho dieťaťa, aby tak žil celkom podľa Božej vôle a našiel plnosť šťastia.

 Sv. Hanibal di Francia bol neskôr biskupom poverený, aby ako cirkevný znalec posúdil jej spisy. A bol to práve on, kto zverejnil 19 zväzkov jej denníkov. 4. marca 1947 si Pán túto veľkú mystičku povolal k sebe. Správa o jej úmrtí sa rozšírila ako požiar. „*Svätá Luisa zomrela!*“

Nesmierne zástupy veriacich sa prišli posledný raz pozrieť na „svätú“ – ako ju všetci volali. Na diecéznej úrovni je proces jej blahorečenia uzavretý, od 7. marca 2006 sa ním zaoberá Kongregácia pre kauzy svätých v Ríme.

Prameň: Pablo Martín Sanguiao, Luisa Piccarreta, La Piccola Figlia della Divina Volontà, Edizione Segno 1992
Knižku Luisy Piccarrety Hodiny utrpenia nášho Pána Ježiša Krista vydala v českom jazyku v roku 2011 Matice cyrilometodějská

Radostná zvesť kríža

 Aké posolstvo o kríži nám zanechala táto veľká duša minulého storočia? Neuveriteľné posolstvo radosti – že kríž je vrcholom zjavenia Božej lásky voči nám ľuďom. Luisa opisuje v „Hodinách utrpenia“, čo videla vo víziách a čo počula z Ježišových úst. Práve tieto slová patria k tým najkrajším, aké boli kedy povedané a napísané.

„Ježiš, keďže nedokážeš zadržať oheň lásky, ktorý Ťa spaľuje, je pre teba utrpením. Stenáš a pri každom vzdychu počujem slovo kríž, ktoré vychádza z tvojich pier. A teraz voláš:

*Ó, milovaný a vytúžený kríž, ty sám spasiš moje deti,
v tebe zjednocujem všetku moju lásku ... vytúžený kríž!
Konečne ťa môžem objať. Ty si túžbou môjho srdca, mučeníctvom mojej lásky.
Dlho si čakal, kým som sa ja už blížil k tebe. Svätý kríž!
Ty si cieľom mojich prianí. Do teba vkladám celé svoje bytie a všetky moje deti.
Ty budeš ich životom, ich svetlom, ich obranou,
ich silou, oporou vo všetkom a vovedieš ich víťazne do neba.
Ó, kríž, je pravda, že si mojím utrpením,
ale zakrátko budeš mojím víťazstvom a dokonalým triumfom.
Cez teba darujem mojim deťom bohaté dedičstvo, víťazstvá, úspechy a koruny.“*

Porazený víťazí

*Na Golgote sa zdalo, že Ježiš na kríži je porazený, že prehral,
ale zmŕtvychvstanie svedčí o tom, že nakoniec bol víťazom on. Prímas Maďarska
kardinál Mindszenty nosil vždy pri sebe obrázok Ukrižovaného;
na obrázku boli slová: Porazený víťazí. Práve z nich kardinál čerpal silu,
aby zostal verný Kristovi aj vo väzení. Podobnú skúsenosť mal aj
rumunský blahoslavený Vladimír Ghika (1873 – 1954).*

*R*umunského princa od malička sprevádzal kríž. Vladimír sa narodil 25. decembra 1873 v Konštantínopole ako piate dieťa v kniežacej rodine Ghika. Krst a birmovku prijal v Pravoslávnej cirkvi. Keď bol jeho otec v roku 1878 vymenovaný za veľvyslanca v Paríži, rodina sa presťahovala do Francúzska. Ale ešte skôr, ako tam otec Ján Ghika dorazil, zomrel na následky zápalu pľúc. Bola to prvá veľká bolestná strata pre malého Vladimíra. Vo francúzskej škole sa ešte ako chlapec prostredníctvom svojich priateľov zoznámil s katolíckym náboženstvom a veľmi túžil po tom, aby mohol spolu s nimi prijať prvé sväté prijímanie. Jeho matka však reagovala rozhorčene: „Mysli na svojich predkov! Ty ako potomok grécko-ortodoxných kniežat sa chceš stať zradcom?“ Neskôr Vladimír vyznal: „Čakal som šesťnásť rokov, kým som sa rozhodol; čím dlhšie som čakal, tým viac spalovala moju dušu túžba. Dokonca i v noci bolo toto volanie vo mne prítomné!“ Toto vnútorné utrpenie bolo jeho skrytým krížom, ku ktorému sa pridružilo ešte jedno poníženie – jeho slabé zdravie. Keď Vladimír po excelentnom ukončení svojho štúdia v Paríži ochorel na zápal pľúc, musel sa zriecť plánovanej diplomatickej kariéry. Ale práve cez túto obeť mu mohol Boh krok za krokom ukazovať, kde je jeho pravé povolanie. Spolu so svojim bratom, ktorý bol preložený na rumunské

veľvyslanectvo v Taliansku, odišiel na šesť rokov do Ríma. Neskôr označil tieto roky ako „čas, keď sa katolícka viera zmocnila môjho ducha a môjho srdca.“ Vladimír pochopil, že jednota kresťanov sa dá uskutočniť jedine pod autoritou pápeža, Petrovho nástupcu. Preto v Ríme v roku 1902 oficiálne prestúpil na katolícku vieru spolu so svojou sesternicou, kráľovnou Natáliou zo Srbska. Nielen pre jeho rodinu, ale aj pre rumunských ortodoxných veriacich bol tento jeho krok škandálom. Jeho matka, ktorá sa intuitívne obávala možnosti, že by sa jej syn mohol stať katolíckym kňazom, sa osobne obrátila na pápeža Pia X. s prosbou, aby Vladimíra odradil od takéhoto zámeru. A skutočne, svätý pápež odporučil princovi, aby zostal vo svete a tam svedčil o svojej viere. Ďalšia veľká rana, ale Vladimír poslúchol. Istému ortodoxnému mníchovi, ktorý bol bolestne dotknutý Vladimírovým konaním, na otázku prečo sa stal katolíkom, odpovedal jednoducho: „Aby som bol ešte ortodoxnejší – čo znamená pravovernejší!“

Jeho veľkým vzorom sa stal sv. Jozafát, ktorý položil svoj život ako mučeník za jednotu ortodoxných veriacich so Svätým Otcom. Ako laik chcel aj Vladimír prispieť svojou službou k zjednoteniu. Ortodoxní veriaci, židia, neveriaci – všetci mali zakúsiť svedectvo žitej kresťanskej lásky, aby sa tak mohli otvoriť celej pravde. Ako 31-ročný prispel svojím majetkom na vytvorenie medicínskeho centra a spolu so sr. Vincenzou Pucci zo Spoločnosti dcér kresťanskej lásky (vincentky) zriadili ošetrovňu v Bukurešti, kde už čoskoro pracoval jeden mladý doktor a skupina „dám kresťanskej lásky“. Bolo ich okolo sto a pochádzali z rumunskej vyššej spoločenskej vrstvy.

Vladimír bol dušou tohto diela, ktoré formoval svojím skrz-naskrz kňazským duchom. Starostlivosť o chudobných nazýval liturgiou blížneho. „Úbožiak vidí prichádzať Krista v podobe toho, kto mu pomáha, a dobrodinec vidí v úbožiakovi, ku ktorému sa skláňa, trpiaceho Krista. Preto ide o jedinú liturgiu, lebo ak je tento skutok vykonaný tak, ako má byť, nájdeme Krista na oboch stranách. Kristus ako záchranca prichádza k trpiacemu Kristovi a obidvaja sa dopĺňajú v oslávenom a žehnajúcom zmŕtvychvstalom Kristovi. Týmto spôsobom je služba chudobným predĺžením eucharistickej liturgie, ktorá bola predtým slávená na oltári. Nejde tu o nič iné, ako o rozšírenie svätej omše na celý deň a na celý svet, tak ako sa kruhy koncentricky šíria, počnúc ranným svätým prijímaním.“

Keď v roku 1914 zomrela Vladimírova matka, kňažná Alexandrina, opäť si položil otázku ohľadom svojho kňazského povolania. Istá veriacia mu v jeho rozhodovaní pomohla slovami: „Jedna jediná Vami odslúžená svätá omša dosiahne pre duše nekonečne viac, ako všetko dobro, ktoré by ste Vašou činnosťou mohli urobiť, keby ste zostali vo svete.“

V prítomnosti mnohých zástupcov európskych kráľovských rodín bol Vladimír Ghika 7. októbra 1923 v 50. roku života parížskym arcibiskupom vysvätený za kňaza. Hneď začal svoje požehnané pôsobenie. Všade, kam sa na svojich mnohých pastoračných cestách dostal, rozprával sa o Bohu s ľuďmi všetkých vierovyznaní a nebolo zriedkavé, že sa takíto ľudia obrátili – chudobní alebo bohatí, vzdelaní či obyčajní, ba dokonca aj satanisti. On ale predovšetkým viedol duše k hlbokej ľútosti. Podobne ako jeho vzor sv. Jozafát udeľoval rozhrešenie v znamení kríža na rôznych miestach: vo vlaku, v bare, v divadle alebo v koncertnej sále, takže ho nazývali svedníkom ulice.

Š neopísateľnou miernosťou vzal na seba každý kríž, ktorý ho v jeho apoštoláte stretol, a tak s veľkou trpezlivosťou získaval pre Boha aj agresívnych ateistov. Zakúsil, ako prijaté utrpenie dokáže

poraziť všetku zlobu a stáva sa požehnaním pre neho samého a aj pre druhých. Dokonca bol svedkom toho, že Boh cez neho v znamení kríža robil zázraky.

Keď v roku 1931 pápež Pius X. udelil otcovi Ghikovi titul apoštolský protonotár, dostal sa vo svojom apoštoláte až do Japonska. Navštívil tam svojho priateľa admirála Yamamota, konvertitu na katolícku vieru, ktorý mu sprostredkoval audienciu u japonského cisára Hirohita. A hoci mu vysvetlili, že je nemožné požehnať cisára, keďže cisár sám je považovaný za boha, i napriek tomu sa na túto príležitosť otec Vladimír po japonsky naučil naspamäť slová: „*Nech ťa žehná všemohúci Boh!*“ Panovník sa dlho po francúzsky zhováral s otcom Ghikom a vyjaval mu svoju veľkú starosť – má síce dcéry, ale žiadneho následníka trónu. Otec Vladimír dôveroval Pánovi a vládcovi povedal: „*Cisárska výsosť, udelím vám Božie požehnanie a Boh vám daruje syna.*“ Obidvaja sa po rozhovore postavili a cisár sklonil hlavu. Keď otec Ghika pozdvihol ruku, aby urobil znamenie kríža a vyslovil po japonsky požehnanie, vrhli sa na neho prítomní hodnostári, aby mu zabránili v jeho zámere; avšak ich „boh na zemi“ dal znamenie, aby cudzinca nechali. O rok nato držal cisár v náručí syna. Toto je iba jeden z mnohých skrytých zázrakov, ktoré mohol otec Vladimír dosiahnuť svojím kňazským požehnaním. Najväčšími zázrakmi však boli zázraky útechy a vernosti v rokoch 1952 – 1954 vo vojenskom väzení, kde boli komunistami väznení a mučení kňazi i laici obvinení zo „špionáže pre Vatikán“.

*A*ko väzeň si otec Vladimír neustále opakoval v srdci tieto slová: „*Pane, verím viac v tvoju dobrotu ako v samotnú skutočnosť, že trpím.*“ Tak sa stal pre spoluväzňov svetlom v strašnej temnote žalára. Mal 80 rokov a pri svojej výške 1,76 metra vážil necelých 50 kilogramov. Otec Ghika však zostal neoblomný, i keď bol pri verejnom procese odsúdený na ďalšie tri roky väzenia. „*Keď dokážeš na seba vziať bolesť svojho blížneho, potom Pán vezme na seba tvoju bolesť a privlastní si ju, teda urobí ju spásonosnou.*“ Tmavá väzenská cela sa v jeho prítomnosti stala chrámom. Otec Vladimír sprostredkoval spoluväzňom silu, aby dokázali z Božej ruky prijať svoje utrpenie ako zmiernu obeť, a preto z neho vyžaroval hlboký pokoj. Jeden svedok si spomína: „*V tomto človeku som videl pravú slobodu. Pre neho neexistovali väzenské múry. Bol slobodný, lebo konal Božiu vôľu.*“

V januári 1954 bol 81-ročný väzeň Ghika označený za práceneschopného a preložený na ošetrovňu, kde v neustálej modlitbe 16. mája jeho život pomaly vyhasol. Bolo počuť, ako hovorí: „*Pane, neopúšťaj ma. Upínam sa na tvoju lásku, aby som zvíťazil nad nenávisťou mojich nepriateľov.*“ Svoj život obetoval za zjednotenie Pravoslávnej a Katolíckej cirkvi a za svoju krajinu Rumunsko.

Cisár Hirohito, 124. „božský vládca“ Japonska. Obdobie jeho vládnutia medzi rokmi 1926 – 1989 bolo najdlhšie v celých dejinách japonskej monarchie. Zrušil dovtedy bežný systém konkubín, čo rozpútalo ostré diskusie predovšetkým preto, že sa mu dlhšiu dobu nenarodil syn. So svojou manželkou cisárovnou Kōjun mal sedem detí; po štyroch dievčatách v roku 1933 prišiel na svet vytúžený syn, terajší cisár Akihito, ktorý po smrti svojho otca nastúpil na japonský cisársky trón v roku 1989.

Prameň: Antonio Maria Sicari, *Ritratti di santi*, zv. 9, Beato Wladimir Ghika, str. 123 ff., Miláno 2006

Bozkať misijný kríž

*K*ed' 8. decembra 1954 inžinier Pietro Molla na jedných primíciách stretol o desať rokov mladšiu veselú Giannu Berettu, bolo to pre neho „životné stretnutie“. „Bola pekná, inteligentná, dobrá,“ spätne charakterizoval 32-ročnú chirurgičku a detskú odbornú lekárku. „Rada sa usmievala. Bola zároveň modernou a elegantnou ženou. Jazdila na aute, mala rada hory, lyžovanie, kvety, hudbu.“ Keď sa lepšie spoznali, zalúbili sa do seba. V prvom ľubostnom liste napísala Gianna Pietrovi: „Chcela by som Ťa urobiť šťastným a chcela by som byť taká, akú ma túžiš mať: dobrá, chápe a ochotná podstúpiť obety, ktoré si život bude od nás žiadať.“

*M*anáželské šťastie oboch bolo dokonalé a vďaka ich jednote s Bohom aj mimoriadne hlboké. Už čoskoro sa z Gianny stala spokojná, naplno vyťažená matka troch detí. Po narodení každého z nich mala vždy potrebu ďakovať Bohu a zo svojich úspor vždy prispela značnou čiastkou na misie. Napriek veľkým zdravotným ťažkostiam počas tehotenstva sa spoločne so svojimi malými deťmi modlila k Bohu a prosila o dar ďalšieho dieťaťa. V auguste 1961 sa skutočne ohlásilo štvrté dieťa. Ale už v druhom mesiaci jej lekári na maternici zistili veľký, rýchlo rastúci nádor. Pre Giannu bolo od začiatku jasné, že za každú cenu musí zachrániť dieťa. Spolu s Pietrom a tromi deťmi sa veľa modlili.

Keď prišlo k neodkladnej operácii, lekárom zdôrazňovala: „Nech sa so mnou stane čokoľvek, som odhodlaná na všetko, len nech zachránia moje dieťa.“ Všetkým odľahlo, keď sa podarilo úspešne odstrániť nezhubný nádor a statočná matka si mohla ponechať svoje dieťa. Nebezpečenstvo však ešte nebolo zažehnané! „Niekolko dní pred pôrodom sa stalo niečo, čo ma veľmi dojalo,“ hovorí Pietro. „Gianna stála v predsieni opretá o kus nábytku... Sklonila sa ku mne a povedala: ‚Pietro, ak budete musieť rozhodnúť medzi mnou a dieťaťom, neváhajte! Rozhodnite sa pre dieťa, tak si to žiadam, zachráňte dieťa!‘“

Na Bielu sobotu 21. apríla 1962 priviedla na svet malú zdravú Giannu-Emanuelu. Vlastne by všetci s úľavou mohli sláviť Veľkú noc, keby sa Giannin stav nezačal viditeľne zhoršovať. Diagnostikovali jej zápal pobrušnice. Napriek silným bolestiam, ktoré ju bežne presahovali – a Gianna nebola v žiadnom prípade precitlivená – odmietala akékoľvek prostriedky zmiernujúce bolesť aj preto, aby sa čo najdlhšie pri plnom vedomí mohla zjednotiť s Ježišom. A tak si dala do úst vreckovku, aby nestonala. Počas Veľkonočnej oktavý Pietro nenechával svoju ženu ani na okamih samotnú. Keď mohla prijať Ježiša, jej vďačný úsmev prezrádzal, koľko sily z neho čerpá.

*K*anosiánka sr. Virginia, najmladšia sestra Gianny, s ktorou spoločne študovali medicínu, bola misijnou lekárkou. Božím riadením v utorok pricestovala z Indie. „Konečne si tu,“ zašepkala Gianna s úľavou. „Keby si vedela, Ginia, aké je to utrpenie musieť umrieť a zanechať také malé deti!“ Sr. Virginia zostala pri nej aj počas agónie. „Podvečer mala Gianna ťažký kolaps a žiadala si kňaza. Keďže nebol v tej chvíli dostupný, dala som jej môj misijný kríž, na ktorom je každé pobožkanie spojené s úplnými odpustkami, aby ho pobožkala. Uistila som ju, že jej Ježiš vo svojej bezhraničnej добрote odpustil každý, aj ten najmenší nedostatok. Vzala ho do svojich rúk, s láskou ho pobožkala a zaraz sa cítila telesne lepšie. Krátko nato povedala: ‚Keby si vedela, Ginia, aké požehnanie dostávam, keď bozkávam tvoj kríž! Ach, keby tu nebol Ježiš, ktorý nás

potešuje v týchto chvíľach...! ... Keby si vedela, aké to je, posudzovať veci na smrteľnej posteli... Aké márne sa tu javia niektoré veci, ktorým sa vo svete pripisuje veľký význam! Silu trpieť čerpala z vrúcnej modlitby, z krátkej modlitby srdca: „Ježiš, milujem Ťa! Ježiš, klaniam sa ti! Ježiš, pomôž mi!“

*N*a Giannino prianie si ju Pietro vzal domov a sr. Virginia svojej sestre pošepla: „*Len odvahu, Gianna! Otec a mama sú v nebi a čakajú na teba! Pôjdeš za nimi rada?*“ Gianna svoje áno vyjadrila tým, že privrela viečka a až do poslednej chvíle opakovala: „*Ježiš, milujem Ťa! Ježiš, milujem Ťa!*“ V sobotu pred tzv. Bielou nedeľou 28. apríla 1962, v ten istý deň, keď bola jej dcéra pokrstená a podobne ako jej starší súrodenci zasvätená Panne Márii, odišla 39-ročná Gianna do večnosti.

*V*šetko odovzdala Bohu v dôvere, že on sám sa bude starať o jej rodinu a štyri deti. A on to aj urobil. No Božia prozreteľnosť siahala ešte ďalej. Záblesk toho bolo možno zazrieť už v deň jej úmrtia. Po zverejnení smrti mladej lekárky a matky začali k jej rakve putovať húfy ľudí. S vďačným obdivom tiahli celé zástupy okolo otvorenej rakvy: matky s deťmi, lekári, pacienti, zamestnanci firmy, v ktorej pracoval Pietro, roľníci, mládež, starí a chorí. Farár z Ponte Nuovo nikdy predtým nemal pri svätej spovedi toľko kajúcnikov. Mnohí hľadali zmierenie s Bohom už predtým, než vstúpili do domu zosnulej.

V jednom interview sa Pietro zdôveril, ako on sám prežíval tieto ťažké dni. Otvorene priznal, že bol spočiatku sklúčený a skleslý a pýtal sa, prečo modlitba toľkých ľudí za záchranu matky a dieťaťa nebola vypočutá. Naplnený hlbokým žiaľom sa zúčastnil na pohrebných obradoch. Skutočnou útechou v týchto bolestných hodinách mu boli deti: „*Áno, deti so svojou jednoduchou vierou, ktorá bola pevnejšia ako tá moja, mi nenechávali inú možnosť. Keď je mama v nebi a má sa tam dobre, prečo potom plačeš?*“ pýtali sa ma. *Keď sme po pohrebnej svätej omši vychádzali z kostolíka, s nedočkavosťou sa ma náš päťročný Pierluigi spýtal: „Vidí ma mama ešte? Počuje ma? Bude sa ma ešte dotýkať? Ešte mama na mňa myslí? Ja som spontánne štyrikrát odpovedal áno a prosil som Ježiša, aby aj mne daroval túto istotu. Hoci boli deti také malé, veľmi mi pomohli. Boli silným podnetom, aby som sa nevzdával a žil ďalej.“*

Prameň: Hildegard Brem OCist, Gianna Beretta Molla,
Typopress, Košice 2000

Spolu so svojou rodinou a zvlášť s Giannou-Emanuelou, ktorá je veľmi podobná svojej matke, mal Pietro Molla tú milosť, že mohol byť prítomný na Námestí sv. Petra, keď bola jeho milovaná Gianna pápežom Jánom Pavlom II. blahorečená a neskôr svätorečená.

Môj pomocník v misii

Zjednotiť svoj kríž s Kristovým utrpením a stať sa na lôžku potom dokonca misionárom, je veľkou milosťou. To je pravda. No túto milosť a neopísateľnú vnútornú útechu, ktorá z nej vychádza, chce darovať Boh všetkým trpiacim.

P. Hernán Jiménez z Mexika, ktorý je dnes jedným z rektorov medzinárodného študijného centra Kristových legionárov v Ríme, rozpráva o kríži svojho priateľa Laura.

V roku 1991 som začal pôsobiť v severnom Taliansku. V blízkosti mesta Novara som tam navštívil 27-ročného muža Laura. Bola to moja prvá skúsenosť s človekom chorým na aids. Lauro bol v minulosti drogový závislý. Každý, kto sa nachádza v poslednom štádiu choroby, zakúsi monotónnosť hodín, ktoré pomaly plynú pod jarmom nezvratnej skutočnosti, že ho už nečaká nič iné ako istá smrť. Lauro pristúpil k svätej spovedi a po mnohých rokoch opäť prijal sväté prijímanie. Začal som ho častejšie navštevovať. Úloha kňaza navštíviť chorého sa postupne zmenila na návštevu dobrého priateľa. V krátkom čase sa zo mňa stal priateľ, ktorý bol zároveň i kňazom. A tak sa stal zázrak.

Jedného dňa som sa tiež vybral na návštevu za Laurom. Zrazu mi napadlo: „Prídeš tam, zostaneš necelú hodinu, zažartuješ si s ním a vyspovedáš ho. Ale potom ho v jeho utrpení opäť necháš samého a ty sa vrátiš do svojho sveta. Tomu však musí byť koniec! Takto to ďalej nejde!“ No v podstate som nevedel, čo iné by som pre neho mohol urobiť.

Zrazu som v aute počul hlas, ktorý ku mne prehovoril tak jasne a zreteľne, až som sa musel otočiť, aby som videl, kto tam je. „Zastav sa pri najbližšom kostole a vypýtaj si kríž,“ počul som opäť hlas. Pochopil som, že vychádza z môjho vnútra.

Zastavil som pri prvom kostole, ktorý bol po ceste. Našťastie som farára poznal. Vstúpil som dnu a poprosil som ho: „Potreboval by som kríž.“ „Kríž?“ spýtal sa farár prekvapene. „Áno, mám ho priniesť chorému.“ Išli sme spolu do sakristie, kde mi podal zaprášený kríž. Poďakoval som sa mu a vrátil sa k autu. Do cieľa mi chýbala už len polhodina. Vypol som autorádio, aby som sa mohol sústrediť na to, čo mám spraviť.

Keď som dorazil na miesto, nechcel som ísť do domu s krížom. Povedal som si: „Pane, keď mi neukážeš, čo odo mňa chceš, nechám Ťa tu.“ Keď som vystupoval z auta, ešte raz som sa otočil a v tej chvíli som videl ako dopadá slnečný lúč na telo Pána Ježiša na kríži. Okamžite mi svitlo! Vedel som, čo si Pán praje. Vzal som kríž a vstúpil do domu. Ako vždy som sa s mojím priateľom rozprával o Bohu a o svete. Nakoniec som mu však povedal: „Lauro, priniesol som ti darček, ale záleží len na tebe, či ho chceš.“ – „Áno, otče!“ – „Bude to však pre teba náročné,“ varoval som ho a pýtal sa ďalej: „Chceš sa stať misionárom?“ Z vychudnutej tváre nechápavo na mňa hľadeli Laurove veľké oči. Vtedy som mu ukázal kríž:

„Pozri sa dobre na kríž! Ježiš je jediný na tejto zemi, kto Ťa pozná do hĺbky a rozumie ti. Ty si pripútaný na posteľ, on na kríž. Teba bolia tvoje rany. Jemu klince spôsobujú nevýslovné muky. Tebe sa zdá, že hodiny v noci neplynú a k tebe sa vkráda pokušenie zúfalstva. On volal k svojmu Otcovi: „Prečo si ma opustil?““

Videl som chorého chlapca upriamene hľadieť na Ježiša na kríži. Ako kňaz som chápal, že sa tu stal zázrak milosti a pokračoval som:

„Pozri sa, Lauro, na tento rozdiel: On je nevinný a obetoval sa za nás. Ty oproti tomu si vinný. Sám si si zaviniť, čo sa ti stalo. No on to vzal za teba na seba, aby dal zmysel tvojmu utrpeniu. Lauro, ty máš moc – vlastniš nekonečný poklad, ktorý si si ešte nevyzdvihol. Sú to tvoje bolesti, samota, často aj strach. Nepremárni ho! Keď prijmeš svoje ťažké utrpenie a neznesiteľné bolesti a povieš: ‚Ježišu na kríži, ty mi rozumieš. Obetujem ti všetko. Spolu s tebou chcem zachrániť svet,‘ už ťa potom nikto nezastaví. Staneš sa bohatým na milosť, mocným skrze milosť. Rozumieš?“

Mlčky prikývol a so slzami v očiach vystrel ruku ku krížu.

„Lauro, ešte som ale neskončil. Chceš mi pomôcť v misii? Mal by si vedieť, že ma poverili, aby som už za šesť mesiacov otvoril seminár. Na to potrebujem dom, povolenia, peniaze a mladých mužov s kňazským povoláním. Okrem toho sa denne stretávam s ťažkými prípadmi. Už neviem, ako to mám všetko zvládnuť. Preto ťa prosím: Pomôž mi ako misionár! Keď sa budem musieť postarať o ťažké prípady, zavolám ti. Budeš sa potom modliť a obetovať za týchto mladých ľudí aj za budúci seminár. Naozaj neviem, Lauro, ako mám ďalej pokračovať, keby som mal byť sám. Spoločne to však zvládneme. Chceš mi pomôcť?“ – „Som ochotný. Som ochotný,“ súhlasil Lauro prikyvujúc hlavou. Vtedy som mu položil kríž na hrud'. Zobral ho jednou rukou a zatvoril oči. Mlčky som opustil izbu, avšak ešte raz som sa nakrátko otočil za Laurom. Bol celkom pri Ježišovi a vôbec ma už nevnímal.

Od tohto dňa sme spolu telefonovali najmenej dvakrát do týždňa. „Otče, ako sa darí?“ pýtal sa. Keď som mu zveril nejaké problémy, Lauro mi odvetil: „Nerob si starosti, otče. Práve mám strašné bolesti. Všetky ich obetujem za teba. Ale aj ty sa musíš modliť! Ja sa obetujem, ty sa modlíš! Sme predsa tím, no nie?“ V takýchto momentoch som jasne chápal, že on je misionár, že Lauro je silný. Časom ťažkých prípadov pribúdalo. Ak som navštívil svojho priateľa, rozprával som mu o úspechoch, ťažkostiach, spomenul som mu mená. Zachytával každý detail, aby ho mohol položiť na oltár svojho utrpenia. A v priebehu troch mesiacov prišli schválenia, prvé povolania, materiálna podpora, dom i obrátenia. Počas slávenia svätej omše pri otvorení a posviacke seminára som myslel na Laura; a práve vtedy si ho Boh vzal k sebe.

Laurova misia sa splnila. Bol pochovaný so svojím „misijným krížom“ na hrudi. Nemohol som sa, žiaľ, zúčastniť na pohrebných obradoch.

Keď som však potom navštívil jeho matku, porozprávala mi niekoľko podrobností z Laurovho života. V posledných mesiacoch ju vždy znova a znova prosil, aby mu držala kríž pred očami. Matka mu čítala zoznam ťažkých prípadov a on sa hodiny pred krížom modlil. Keď bol už vysilený, vždy ešte dodal: „Ešte jedno, mami!“ A tak mu prečítala ďalšie meno. Laurova matka však nepoznala celý príbeh jeho misie. Keď som spomenul kostol, z ktorého som zobral kríž, rozplakala sa: „Skadiaľ presne ste vzali ten kríž?“ – „Z farnosti Pernate,“ odpovedal som jej. Zavzlykala a hlboko dojatá mi prezradila: „Tam sme bývali, keď Lauro prišiel na svet, a v tomto kostole bol pred tridsiatimi tromi rokmi pokrstený.“

Prameň: Thomas u. Valentin Gögele LC,
Das ganz normale Wunder, 100 Glaubenszeugnisse
von katholischen Priestern

Drevo, kábel a kliešte

François Xavier Van Thuân bol len tri mesiace biskupom v Saigone, keď sa 15. augusta 1975 zrazu stal väzňom. No jednej noci uprostred izolácie a drsnej skutočnosti vo svojej cele François pochopil: „Ešte stále si bohatý. Máš vo svojom srdci Kristovu lásku. Miluj všetkých tak, ako ich miluje Ježiš.“ A Ježišovi prisľúbil: „Budem ťa nasledovať v tvojom umučení a zmrŕtvychvstaní.“ Tak sa prijatý kríž stal pre Van Thuâna mocným kľúčom v jeho ruke, ktorý mu tak vo vlastnom srdci, ako aj v srdciach jeho priateľov i nepriateľov sprístupnil nové nečakané milosti.

Van Thuân neskôr často rozprával o istej udalosti, ktorá bola pre neho veľmi dôležitá: „Vo väzení Vinh-Quang v severovietnamských horách som počas jedného daždivého popoludnia rúbal drevo. Tu som sa spýtal všadeprítomného dozorca, s ktorým som sa spriatelil: „Dovolili by ste mi vyrezať z kúska dreva malý kríž?“ – „Vy predsa viete, že je prísne zakázané mať pri sebe akýkoľvek náboženský symbol.“ – „Len na pamiatku!“ – „Nie, bolo by to príliš nebezpečné pre nás oboch.“ – „Vy ste predsa môj priateľ,“ žobronil som ďalej. „Veď len prižmúrite oči a nechajte ma to robiť. Budem veľmi opatrný,“ naliehal som. Tu sa mi otočil chrbtom a vzdialil sa odo mňa na pár krokov. Vyrezal som si z kúska dreva malý kríž, ktorý som až do môjho prepustenia z väzenia ukrýval v kuse mydla. Nosil som ho vždy pri sebe. Obrúbený kovovým puzdrom sa stal krížom môjho zajatia a neskôr mojím náprsným krížom – pektorálom.

V druhom väzení blízko Hanoja, hlavného mesta Severného Vietnamu, som sa spýtal iného dozorca, ktorý sa tiež stal mojím priateľom: „Mohli by ste mi zaobstarať kúsok elektrického kábla?“ – „Chcete sa na ňom snáď obesit?“ spýtal sa vyľakane, čo som ja s úsmevom poprel. „Načo teda elektrický kábel?“ – „Chcel by som si vyrobiť retiazku, aby som na nej mohol nosiť svoj kríž.“ – „Ale ako sa dá z elektrického kábla vyrobiť retiazka?“ – „Ó, to ja viem! Keď mi prinesiete klieštiky, tak vám to ukážem.“ – „To je príliš nebezpečné.“ – „Sme predsa priatelia!“ Váhavo ustúpil: „Teda dnes večer prinesiem do služby kábel. A svojho kolegu presvedčím, aby si vzal večer voľno. Pretože keby zavetрил dačo o tejto veci, ihneď by nás udal. Tak sa do toho pustíme. Ale musíme to stihnúť v priebehu štyroch hodín.“ Tak sme spoločne zhotovili moju retiazku a krátko pred 23. hodinou sme boli hotoví.“

O mnoho rokov neskôr počas jednej konferencie v Los Angeles kardinál Van Thuân rozprával: „Ten kríž spolu so spomínanou retiazkou nosím stále pri sebe. Nie sú to len spomienkové predmety z môjho väzenia. Neustále mi pripomínajú platnosť môjho hlbokého presvedčenia, totiž že len kresťanská láska môže premieňať ľudské srdcia. Rozhodne sa to nedá robiť pomocou zbraní, vyhrážok a médií. Pre mojich strážcov bolo priam nepochopiteľné, ako je možné, aby človek odpustil tým, čo mu spôsobili toľké utrpenie, no nielen odpustil, ale dokonca ich miloval. „Naozaj nás máte rád?“ často sa ma nedôverčivo spytovali. „Áno, mám vás úprimne rád.“ – „Aj keď vám ubližujeme a vy nespravodlivo sedíte vo väzení?“ – „Áno, samozrejme. Myslite predsa na všetky tie roky, ktoré sme spolu prežili! Budem vás aj naďalej milovať, aj keby ste ma chceli zabiť.“ – „Ale prečo?“ – „Pretože nás Ježiš učí neustále milovať. Keď prestaneme milovať, nie sme viac hodní nazývať sa kresťanmi.““

*K*ardinál Van Thuân žil lásku k nepriateľom aj neskôr v Ríme, kam ho po prepustení z väzenia povolal pápež Ján Pavol II. Keď sa Van Thuân dozvedel, že muž (bol to, žiaľ, kňaz), ktorý ho roku 1975 vyzradil komunistom a počas celých dlhých rokov maril všetky snahy o jeho prepustenie, prišiel do Ríma, trval na tom, aby ho osobne mohol vyzdvihnúť na letisku. Ubytoval ho vo svojom byte a staral sa o neho, akoby to bol jeho najlepší priateľ. Nakoniec ho znova zaviezol na letisko a zaplatil mu spätnú letenku do Vietnamu.

Keď kardinál ochorel na rakovinu, svoju sekretárku každý večer prosil, aby mu posteľ umiestnila presne oproti nástennému krížu. Až do konca si tento rozvážny pastier nechával denne predčítavať najdôležitejšie správy zo sveta, aby za ne mohol obetovať svoje bolesti.

Pri slávnostnom rekviem 20. septembra 2002 povedal pápež Ján Pavol II. o svojom priateľovi, ktorého si nadovšetko vážil: „*V posledných dňoch, keď už nevedel hovoriť, pevne nasmeroval svoj pohľad na kríž na stene. Ticho sa modlil, a keď dokonával, prinášal svoju poslednú obeť.*“

„Miluješ ma ako oni?“

*P*odľa tretieho fatimského tajomstva videli malí pastierikovia na vrchole strmého vrchu veľký kríž: „Pod ramenami kríža boli dvaja anjeli. Každý z nich mal v ruke krištáľovú nádobu, do nej zbierali krv mučeníkov a tou polievali duše, ktoré sa približovali k Bohu.“ Ako to vyjadril Svätý Otec Ján Pavol II., „*tým sa uskutočňuje obdivuhodná výmena duchovných hodnôt, v sile ktorej svätosť jedného osoží aj ostatným.*“ (Incarnationis mysterium 10)

Sila mučeníkov prúdi k neveriacim ako milosť obrátenia, no prúdi aj k iným dušiam, ktoré Boh rovnako povoláva k hlbšej jednote s Ukrižovaným. Ako veľmi sme v „spoločenstve svätých“ zjednotení prostredníctvom tejto výmeny duchovných darov, to za Brežnevových čias v komunistickom Rusku zažil pravoslávny kňaz Ján Kresťankin. V roku 1969 porozprával svojim duchovným deťom nasledujúcu udalosť tak, ako keby sa stala nejakému neznámemu kňazovi. Až omnoho neskôr vyšlo najavo, že tento neznámy kňaz musel byť sám otec Ján!

*T*stý mladý kňaz, ktorý bol ešte len tri roky po vysviacke, sa každé ráno, keď bol kostol ešte celkom prázdny, náhlil ku krížu a tam sa vrúcne modlil k Ukrižovanému. Jedného dňa, keď sa kľáčiac, s hlavou opretou o prebodnuté nohy Pána, opäť pred krížom modlil, začul tieto slová: „*Dokážeš ma milovať, ako ma oni milujú?*“ Kňaz hneď vyskočil a obzrel sa okolo seba, no kostol bol prázdny. Zrazu však v polkruhu okolo Ježišovho kríža videl kríže rozličných veľkostí. Bezradne a úpenlivo hľadel na Pánovu tvár. Ježiš ale mlčal. Tento zážitok zamestnával kňazovu myseľ celý deň, ale až k večeru sa nakoniec pobral za svojím duchovným otcom, ktorý bol „živým mučeníkom“ a žil svätým životom, a všetko mu vyrozprával. Starec prerušil rozprávanie svojho duchovného syna vážnou otázkou: „*A akú odpoveď dalo tvoje srdce Pánovi?*“ Až teraz dokázal mladý kňaz uveriť, že jeho zážitok nebol len klamlivým zdaním.

Onedlho nato sa zopakovala rovnaká vízia, len s tým rozdielom, že teraz kňaz videl na niektorých krížoch ľudí, ktorí mu boli drahí a ktorí počas komunistického prenasledovania už pretrpeli mučeniectvo. Kňazovo srdce zovrel veľký súcit, ale aj strach z toho, čo jeho samého očakáva.

Vtom začul opäť Ježišovu otázku z kríža: „Miluješ ma, ako ma oni milujú?“ Kňaz opäť neodpovedal. Čas plynul a on pre svoju zradu a malomyselnosť veľmi trpel a vnútorne cítil útoky diabla. Keď bol v kostole sám, vysilený ležal pred Ukrižovaným. Jeho dušu naplnila temnota. Jedného dňa, keď sa nachádzal v presbytériu a bol takmer na pokraji zúfalstva, zbadal okolo seba znovu kríže s trpiacimi; ich tváre však tentoraz nedokázal rozpoznať, tak veľmi žiarili! Videl len ich ruky, ktoré k nemu vystierali, a cítil prúd milosti a sily, ktorý sa vlieval do jeho duše, vysilenej bojom proti pokušeniam. Tu sa kňaz rozbehol ku krížu a so slzami v očiach úpenlivo prosil Spasiteľa: „Pane, ty vieš, ty vidíš, že ťa milujem. Prikry moju slabosť!“ V tom okamihu zase pocítil vo svojej duši život. Pán prijal jeho vyznanie lásky a spôsobil v ňom zázrak vnútornej premeny.

*B*oh tomuto kňazovi daroval celkom novú silu lásky a rozhodnosť nemyslieť už viac na seba, ale len na to, ako milovať Boha a všetkých ľudí a ako vo všetkom plniť Božiu vôľu. Už dva roky po tejto udalosti nastal pre Jána ten okamih, keď mal ešte hlbšie nasledovať Ukrižovaného. V roku 1950, po piatich rokoch plodného účinkovania v jednej moskovskej farnosti, ho jeho vlastný farár zo žiarlivosti udal na políciu, čo malo za následok odsúdenie a sedem rokov v pracovnom tábore. Uprostred tohto sveta hrôzy sa Ján Kresťankin stal žiarivým svetlom odpúšťajúcej lásky. Stal sa „starcom“, ktorý aj po návrate do kláštora mohol mnohým trpiacim sprostredkovať útechu a posilu. Keď sa ho pýtali na utrpenie, ktoré znášal, odpovedal: „Čas mi len ťažko vystačí na to, aby som miloval. Ako by som ho mohol premárniť tým, že budem myslieť na zažité príkoria?“

Otec Ján zomrel 5. februára 2006 ako 95-ročný. Zomrel v ten deň, keď sa slávi spomienka na nových ruských mučeníkov a vyznávačov.

„Len si ľahni, dieťa moje...“

*Pani Anna Masaříková z Unína na západnom Slovensku
ako zdravotná sestra videla už veľa utrpenia
a svojím milým a láskavým prístupom už mnohým trpiacim
priniesla útechu. Avšak to, aké vzácne je utrpenie, pochopila
až cez svojho manžela Ľuboša, ktorý pred svadbou bol ešte ateistom.*

*Ľ*uboš bol až natoľko vášnivým hokejistom, že kvôli športu nešiel študovať, len aby profesionálne mohol hrať hokej 10 rokov. Potom mu do cesty prišla Anna. A život 23-ročného Ľuboša nabral celkom iný smer: „Keď som ju stretol, to sa mi aj snívalo o svätých obrázkoch, s takým zápalom hovorila o svojej viere. Neodradzovalo ma to, hoci som bol neveriaci; bol som zamilovaný až po uši! A tak som s ňou chodieval aj na prípravu na sobáš, ktorá bola i mojou prípravou na prvé sväté prijímanie. Po svadbe som už chodil do kostola pravidelne, ale bral som to dosť povrchné. Mal som napokon plno iných záujmov a starostí. Duchovno mi stačilo „po kvapkách“ až do leta v roku 2007, keď sa môj život radikálne zmenil. Keď mi zistili rakovinu, bol to najprv šok. Ale potom sa moje vnímanie sveta celkom otočilo, ako keď otočíte presýpacie hodiny. Predtým som nikdy

nechápal, prečo by cesta k Ježišovi mala ísť cez kríž, cez bolesť. Bolo pre mňa nepochopiteľné, prečo Boh dopúšťa určité veci. A zrazu tu bol kríž! A ja som Ježiša pevne objal okolo krku a držím sa ho.“

*K*ed sa Anna, ktorá bola v tom čase na duchovných cvičeniach, dozvedela diagnózu: rakovina čreva s metastázami na pečeni, dokázala to prijať prekvapivo pokojne. Po príchode domov žasla: „Nespoznávala som môjho manžela. V priebehu niekoľkých dní sa radikálne zmenil, hovoril o Ježišovi, o nebi, o modlitbe...“ O rok neskôr Ľuboš dokonca počas duchovných cvičení v Trenčíne vydal toto svedectvo: „Áno, modlitbu potrebujem ako vzduch. Predtým, keď sa Anička chcela so mnou modliť ruženec – ó, jéj! – jeden desiatok a dosť. Dnes sa denne modlím všetky ružence a korunku Božieho milosrdenstva. Viem, že moje utrpenie môžem obetovať na rôzne úmysly. Keby mi Boh dal na výber, či chcem naspäť svoj život pred ochorením, so všetkým, ako to bolo predtým, alebo či chcem žiť svoj súčasný život s chorobou, vybral by som si prítomnosť. Je to veľká milosť. Pán mi to dal pochopiť. Hovorím to na Božiu slávu, aby aj druhí videli, čo dokáže Pán urobiť s takým obyčajným chlapom ako som ja.“

Keď Ľuboš ležal v nemocnici v Brne, dostavili sa vysoké horúčky a mal veľmi silné bolesti. Anna videla, že je psychicky i fyzicky vyčerpaný, že už viac nevláda: „Pri jednej z mojich návštev v tomto neľahkom čase som môjho manžela povzbudzovala: *Obetuj všetko Bohu! Odovzdaj mu všetko!*“ V ten istý večer v mori priam neznesiteľných bolestí Ľuboš vnútorne pocítil túžbu lahnúť si na Ježiša na kríži. *Ale nebudem mu príliš ťažký?*“ myslel si. A tak sa spýtal: *Ježiš, môžem si na teba lahnúť?*“ Vtom nečakane počul celkom jasne vo svojej duši slová: *Len si lahni, dieťa moje, ja vydržím všetko.*“ V tej chvíli pocítil veľkú úľavu, telesne aj duchovne; a aj teplota mu klesla, takže ho hneď na druhý deň mohli z nemocnice prepustiť.“ Anna si ešte dnes spomína: „Vždy, keď môj muž o tom hovoril, ja som v tom cítila nežnú lásku Boha k nám. Ľuboš sa obrátil k Božiemu milosrdenstvu. Všade ho hlásal. Ani v nemocnici sa nešetril a neúnavne rozdával obrázky milosrdného Ježiša. Dokázal presvedčiť dokonca tvrdých mužov a komunistov, aby si obrázok postavili na nočný stolík vedľa postele. To boli radosti môjho Ľuboša.“

Hlbokú útechu mi dávalo vedomie, že môj manžel zomrel presne v tom čase, keď kňazi v Kláštore Božieho milosrdenstva na Nových Hradoch za neho slúžili svätú omšu.

*S*om presvedčená, že sa na ňom splnilo prislúbenie milosrdného Ježiša, ktoré nám dal cez svätú sestru Faustínu: *„S dušami, ktoré sa budú utiekať k môjmu milosrdenstvu, a s dušami, ktoré budú moje veľké milosrdenstvo oslavovať a hlásať iným, budem zaobchádzať v hodine smrti podľa svojho nekonečného milosrdenstva.“* (Denníček 379)

Ľuboš zomrel 22. septembra 2010 ako 48-ročný. Jeho manželka Anna a tri dcéry Gabriela, Patrícia a Mária dodnes cítia jeho duchovnú pomoc a jeho ochranu.

„Žijem iba vďaka láske mojej mamy“

Sám si to navaril! Sám si je na vine! Takto nejako si v duchu príliš rýchlo všetko zhodnotíme, posúdime a často aj nahlas povieme. Ježiš ale chce a môže písať rovno aj na krivé riadky a všetko, čo sme si sami zavínili, môže premeniť na požehnanie, ak mu to my dovolíme. Celkom jasne to vidíme na dojímavom príklade, ktorý nám zo života svojho priateľa Pavla vyrozprával náš misionár páter Tomáš Ján.

*P*avel Svoboda z Byňova (neďaleko Nových Hradov) mal vtedy 25 rokov a bol nezamestnaný, keď sa mu 16. marec stal osudným dňom. „*Hneď prídem,*“ napísal na lístok a nalepil ho na vchodové dvere, keď odchádzal do blízkeho obchodu. Tam sa stretol so svojim kamarátom a v samopaši obaja dostali bláznivý, trúfalý nápad: Urobia skúšku odvahy a vyrazia oproti sebe – Pavel na starom bicykli a ten druhý na svojej celkom novej motorke, ktorá ešte nemala ani ŠPZ. Kto sa ako prvý tomu druhému vyhne, prehráva. Víťazom a hrdinom sa stane ten, kto sa uhne neskôr, alebo sa neuhne vôbec. Ako si zaumienili, tak aj urobili. Nikto z nich nechcel byť zbabelcom. Pavel na bicykli sa však v poslednom okamihu uhol, avšak v tej istej sekunde zabočil tým smerom aj jeho kamarát, ktorému – nanešťastie – stál v ceste elektrický stĺp, a tak sa musel bleskove rozhodnúť: stĺp, alebo Pavel! A vtom sa čelne zrazil so svojim kamarátom. Pavel vyletel do vzduchu a hlavou narazil na zem. Ťažké zranenie prežil iba vďaka okamžitej operácii. Jeho stav bol kritický – silné krvácanie do mozgu, extrémny opuch a mozog v pravej časti lebky bol miestami pokrytý už iba kožou, spodná čeľusť päťkrát zlomená, vrchná čeľusť trikrát a pridalo sa aj jednostranné ochrnutie. Duchom Pavel všetko od začiatku vnímal, no čo mu chýbalo, bola chuť do života. Nerozprával a postupne prestal jesť, takže ho museli vyživovať cez sondu. Neschopný pohybu a vychudnutý na 40 kilogramov nechcel ďalej bojovať. Po jedenástich mesiacoch to vzdali aj lekári a Pavla plánovali preložiť do hospicu. Jeho mama Renáta sa však 19. februára 2013 odhodlala vziať si ho domov, do svojho chudobného jednoizbového bytu, kde bývala so svojimi tromi synmi. Lekári tejto statočnej žene, ktorá sa kvôli svojmu synovi vzdala i zamestnania, ale ako jediná nestratila nádej, predpovedali: „*Neprežije do Vianoc.*“ V týchto ťažkých mesiacoch bolo pre ňu vždy zábleskom nádeje, keď si znovu a znovu čítala Pavlov odkaz z onoho tragického dňa: „*Hneď prídem.*“ Dnes Pavel každému hovorí: „*Žijem iba vďaka láske mojej mamy.*“ A je to pravda! Renáta sa naučila, ako ho má správne opatrovať; deň a noc, bez jediného voľného dňa, bez dovolenky. Jej nezištná materinská starostlivosť a dobrá kuchyňa spôsobili, že tento mladý muž začal znova samostatne jesť. A to je zázrak!

*P*avla som u nich doma po prvýkrát navštívil o tri týždne po jeho návrate z nemocnice. Dovtedy som nepoznal ani Pavla, ani jeho rodinu. Sú síce pokrstení, ale vieru nepraktizovali. Kým sa jeho mama so mnou rozprávala, Pavel občas zľahka prikývol, ale nepovedal ani slovo. Pred odchodom som povedal: „*Ak chcete, tak sa teraz môžeme pomodliť.*“ Prežehnal som sa a začal som modlitbou Otče náš. Pavel sa ku mne hneď pridol a zvučným hlasom sa so mnou pomodlil aj Zdravas', Mária. Jeho mama na nás hľadela s otvorenými ústami. „*Ale... veď on nerozpráva! Nikdy nerozpráva!*“ zajakávala sa od dojatia. Trvalo to ešte mesiace, kým Pavel začal rozprávať, ak nerátame modlitby

Otče náš a Zdravas, Mária. Jeho prvé slová, slová modlitby však boli pre matku aj syna nádherným znamením, ktoré im úžasne pomohlo otvoriť sa pre Boha a pre vieru.

Pavel sa stal mojím priateľom. Keď ho prídem navštíviť, leží predou mnou vždy rovnako už celé tie roky bezmocne v plienkach, ale nie je nešťastným človekom, je veselý a láskavý. „Zdravím, Pavel! Ako sa máš?“ pýtam sa ho a on mi s humorom odpovedá: „Ach, vlastne sa mám celkom dobre. Celý deň môžem vylihovat.“ Nevzpiera sa a otvorene priznáva svoju vinu, že vtedajšia skúška odvahy nebola správna.

Spolu so svojou matkou sa snaží odpustiť svojmu bývalému kamarátovi, ktorý bol iba ľahko zranený, ale nikdy sa neozval, ba ani sa poriadne neospravedlnil.

*J*e dojímavé, aký hlboký súcit dokáže mať Pavel. Raz som mu priniesol krátky film o Ježišovi, ale nemohol ho dopozerať do konca. Tohto citlivého mladého muža sa Pánovo umučenie tak dotklo, že celé hodiny preplakal.

Už dvakrát som sa ho opýtal: „Chcel by si svoje bolesti, svoje ochrnutie a svoje utrpenie obetovať?“ – „Áno, áno!“ odpovedal zakaždým s veľkou ochotou. „Chcel by si to obetovať aj za kňazov?“ pokračoval som. „Áno, za teba!“ vyšlo z neho rýchlo ako blesk.

Veľmi ma to potešilo a som presvedčený, že Boh práve cez obeť môjho priateľa dáva milosti nielen mne, ale nám všetkým v Kláštore Božieho milosrdenstva.

„Pre mňa ako kňaza je veľmi dojímavé vidieť, aký nápadne veľký znak kríža robí Pavel pri požehnaní: pomaly zhora dole, doľava a doprava. Ako pri prvom stretnutí, aj naďalej sa modlieva pevným hlasom a mama Renáta s ním.“

*„Ked' vidíme, že nejaký človek sa má ťažko,
vezmime jeho bremeno na seba,
zmiernime jeho záťaž a pomôžeme mu ako len vieme.*

*Kto tak koná a modlí sa, ten sa
dokáže celkom zrieknuť svojho ja a zabudnúť na seba.
Až keď toto pochopíme, nikdy nezblúdime;
nezáleží na tom, kde sa práve nachádzame a koho stretávame.“*

P. Alexej Mečev